

Vår referens

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

040/044- 25 25 54

Beslut om bildande av naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar i Simrishamns kommun, Skåne län

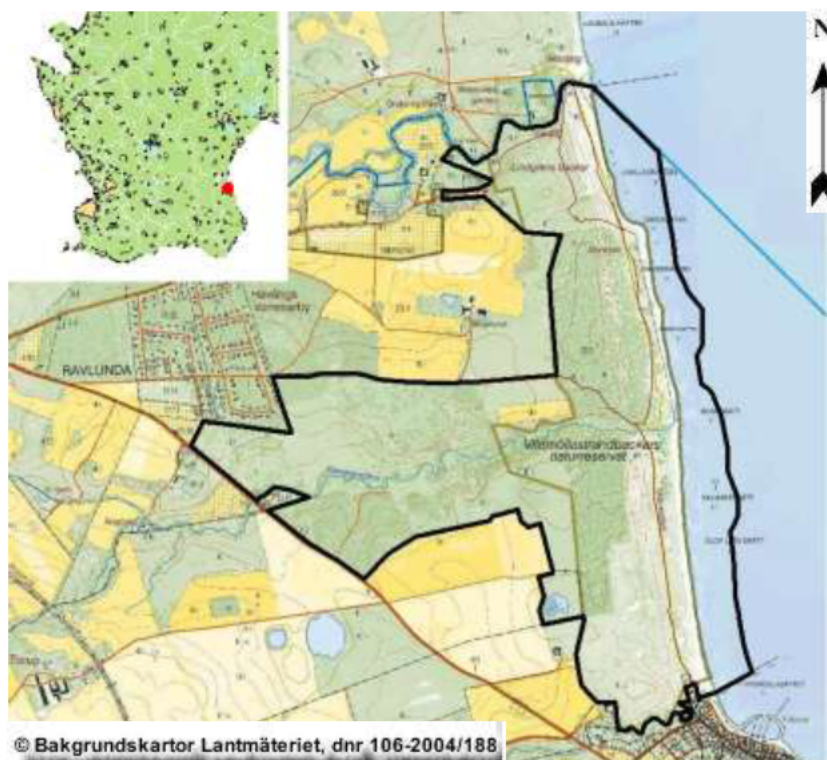
Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

När detta beslut vinner laga kraft upphör föreskrifter meddelade av dåvarande Länsstyrelsen i Kristianstad län genom beslut den 31 december 1964, om fridlysning av naturminnet, Vitemölla Strandbackar, att gälla.

© Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro/Bankgiro	E-post/www
205 15 Malmö	Kungsgatan 13	040-25 20 00 vx	040-25 22 83	6 88 11-9	skane@lansstyrelsen.se
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	044-25 20 00 vx	044-25 22 83	5050-3739	www.lansstyrelsen.se/skane

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Haväng och Vitemölla strandbackar
Kommun	Simrishamn
Natura 2000 ID	SE 0420238 och del av SE 0420075
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1). I havet följer gränsen 3 meters djupkurvan.
Fastigheter	Ravlunda 23:3, del av Torup 1:1 och samfälligheterna Ravlunda S:2 och del av Ravlunda S:6.
Markägare	Stiftelsen Fritidsområden i Skåne, enskild och samfällighet
Läge	Området är beläget ca 2 km nordväst om Kivik
Kartblad	Ekonomiska kartan: Simrishamn 02D5j
Koordinater	X 449376, Y 6174203 (SWEREF 99)
Naturgeografisk region	Nr 6, Skånes sediment och horstområde
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 2
Gemensamhetsanläggningar	Se bilaga 2
Areal	262,3 hektar, varav land 221,5 hektar, varav vatten 40,8 hektar
Förvaltare	Stiftelsen för Fritidsområden i Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara, restaurera och utveckla ett område med aktiva strand- och dynbildningsprocesser, trädklädda dynområden, sandstäpper, meandrande bäckar, ädellövskogar och trädklädda- samt öppna betesmarker, med de arter som är beroende av dessa habitat samt att främja det rörliga friluftslivet.

Syftet nås genom att:

- Vattenområdet och de sublitorala sandbankarna utvecklas naturligt genom att området lämnas fritt från åtgärder och ingrepp.
- Restaurera och underhålla de vita- och grå sanddynerna.
- Restaurera och underhålla sandstäppsmiljöerna.
- Restaurera och underhålla de trädklädda sanddynerna.
- Bevara och utveckla bryn, buskage och en glest trädklädd betesmark.
- Sumpskog lämnas i huvudsak till en fri intern dynamik.
- Bevara områdets hydrologi.
- Skogen hålls flerskiktad och innehåller olikåldriga träd av främst tall, bok, ek och hassel. Mängden död ved är riklig.
- Gynna de i området förekommande habitatlistade och rödlistade arterna, i synnerhet sandnejlika, fältpiplärka och havsmurarbi.

- Anlägga, om möjligt, ytterligare vatten för i området förekommande groddjur. Bevara och utveckla sommar- och övervintringsrefugier för groddjur.
- Ta bort främmande arter av träd och buskar.
- Hålla området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av området.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika eller fylla ut,
2. uppföra byggnad, hamn, mast, luftledning eller annan anläggning, ex vilthägn,
3. under tidsperioden 1 september till den 15 april rensa strandremsan från tång,
4. anordna upplag annat än tillfälligt för områdets skötselbehov,
5. plöja eller gödsla, omföra naturbetesmark till kultiverad betesmark,
6. plantera eller så gräs, buskar och träd,
7. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,
8. använda kemiska bekämpningsmedel, nysätta tryckimpregnerade stängselstolpar eller sprida konstgödselmedel,
9. släppa betesdjur under tidsperioden den 1 december till 31 mars,
10. utlägga strö eller dylikt, stödutfodra, låta betesdjur som är under behandling med långtidsverkande avmaskningsmedel beta, eller att avmaska betesdjur, eller släppa avmaskade betesdjur tidigare än 14 dagar efter avmaskning,
11. utsätta bikupor,
12. hålla får inom området, annat än i restaureringssyfte,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. röjning, gallring, avverkning av träd,
3. skötsel, restaurering och nyskapande av inom området förekommande naturtyper, även innefattandes ex. grävning, spridning av kalk och betesfredade områden,
4. sådd eller inplantering av förvaltaren beslutade arter,
5. uppsättning av fågelholkar,
6. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
7. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. skada fast naturföremål eller ytbildning, tex rista i träd,
2. elda utanför av förvaltaren iordningställda eldstäder,
3. ställa upp husvagn, husbil eller motsvarande på angöringsplats mellan kl 00.00 – 06.00, tälta,
4. plocka, gräva upp eller på annat sätt skada växter, mossor, lavar eller vedlevande svampar,
5. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra eller elda död ved,
6. avsiktligt störa djurlivet,
7. medföra hund eller annat husdjur som ej hålls i koppel. Kopplets längd får ej överstiga 5 meter. Medföra hund eller annat husdjur under tidsperioden 1 juni till den 31 augusti, inom område enligt bilaga 2,
8. rida på annat än av förvaltaren särskilt anvisad led eller område,
9. framföra motordriven farkost,
10. lägga upp båt eller annan farkost överstigande ett dygn,

11. fånga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom håvning, handplockning eller annan selektiv metod med efterföljande återutsättning inom naturreservatet,

12. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

13. utplacera sk. geocatchar eller andra främmande föremål,

Slutligen är det förbjudet att utan förvaltarens godkännande

14. ordna orientering eller anlägga snitslade spår.

Undantag från föreskrifter:

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för.

- åtgärder i samband med förvaltarens skötsel eller utveckling av området.
- uppförande av sjösäkerhetsanordningar och livbojar.
- Länsstyrelsens eller förvaltarens uppsättning av informations- och naturreservatstavlor samt gränsmärken.
- normalt underhåll av befintliga vägar eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med leder etc).
- drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar tillhörande kommunen, el-, energi- och teledistributör. Inför utförande av arbete ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.
- A1, A2, A3, A4, C1, C3, C4, C5, C6, C9, C10, C11 och C12, C13 utgör ej hinder för räddningsinsatser (alt. sanering) i samband med olycka, oljeutsläpp eller annan oförutsedd olyckshändelse,
- A2 utgör ej hinder för genomgrävning i till åmynning nyligen dit transporterat material (tröskel) om risk för översvämning föreligger uppströms,
- A2 gäller ej uppförande (efter samråd med länsstyrelsen och inhämtande av ev strandskyddsdispens) byggnader som ej strider mot naturreservatets syfte, ex vindskydd, byggnad som informerar om områdets natur- och friluftsvärden, toalett, bänkar och bord,
- A3 gäller ej samfälligheten Ravlunda S:2,
- A7 gäller ej avverkning av träd och buskar på betesmark efter förvaltarens godkännande,

- C1, C9 och C10 gäller ej vid nyttjande av tillstånd till utsträckning av fast fiskeredskap i allmänt vatten,
- C5 gäller ej eldning av sådan ved som förvaltaren lagt i vedbod,
- C6 gäller ej fisk i samband med fiske,
- C6, C7 och C12 gäller ej i samband med jakt,

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen eller förvaltaren i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Haväng och Vitemölla strandbackar är beläget i anslutning till Hanöbukten. Berggrunden består främst av lerskiffer från Kambrium-Ordovicium och i östra delen av naturreservatet av sandsten. Området består till största delen av glacialt silt- och sandsediment. På några ställen finns även glacial lera. Dessa sediment avsattes i samband med den senaste isavsmältningen i en issjö som dämades upp mellan den tillbakasmältande landisen i öster och den högre terrängen i väster. Sedimenten har delvis platåform, där platåns yta motsvarar vattenytan i bassängen där sedimenten avsattes. På sina håll har sedimenten en kuperad morfologi som beror på att de delvis avsattes på kvarliggande rester av dödis, som sedan smält bort. Morfologin har också starkt påverkats av erosion, genom fluvial erosion i sen- och postglacial tid. Längs den av havet formade strandlinjen löper en remsa av postglacial sand på upp till +25 meter över havet. Sanden består i huvudsak av kvarts vilket ger stranden en ovanligt ljus färg. Längs med kusten pågår aktiva dynbildningar med embryonala sanddyner. Längs med vattendragen inom naturreservatet finns några mindre fläckar av postglaciala svämsediment. Åmynningarna i havet är vandrande och omformar ständigt stranden. Naturreservatet har stor betydelse för tolkningen av inlandsisens avsmältning i Skåne.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Hela naturreservatet har nyttjats av människan sedan stenåldern. Det finns flera boplatser, högar och domarringar inom området från stenåldern till vikingatiden. Utgrävningar har visat att en av boplatserna, norr om Klammersbäck, var en hantverks- och handelsplats som hade ett rikt handelsutbud med Norge, västslaviska folk, Västeuropa och Orienten. Norr om naturreservatet utmed

Verkaån säger traditionen att det låg ytterligare en by under järnåldern. Från 1600-talet till nyare tid har två mindre delar av naturreservatet nyttjats för lertäkt. På 1600-talet hade ekkrattskog återtagit de norra delarna av strandbackarna. I övrigt nyttjades området som utmark, där betesdjuren strövade fritt. I slutet av 1600- och början av 1700 talet höggs den sista skogen ner för att möta det ökade behovet av virke till skeppsnäringen. Där skogen tidigare stått påbörjades odling av råg och bovete. Åkrarna blev snabbt mycket magra och kunde bara odlas två år i rad för att sedan ligga i träda i sju till åtta år. Carl von Linné skrev att efter det att marken odlats blev den så utmärglad att där inte ens växte ogräs, utan sanden låg bar. Det intensiva markutnyttjandet resulterade i stora flygsandsproblem med översandade åkrar. På 1800-talet påbörjades skyddsplanteringar av tall för att binda sanden på den mark där ekskogen tidigare stått. Området fortsatte att utnyttjas som utmark. Söder om Klammersbäck planterades tall på 1920-talet.

Biologiska bevarandevärden

Naturreservatet börjar i öster med tre meters djupkurvan i Hanöbukten. Längs hela naturreservatet löper en sandstrand med vita dyner, som delvis är bevuxna med sandrör och strandråg samt enstaka martorn, klassad som starkt hotad (EN) av Artdatabanken. Tidigt på våren växer här även de ettåriga växterna vårsprägel och vårklynne, senare på säsongen blommar strandvialen här. I det innanför liggande grå dynområdet har havsmurarbi, klassad som akut hotad (CR) av Artdatabanken påträffats. Innanför de grå dynerna breder torra hedar ut sig, här växer bl.a. borsttåtel, fältsippa, gulmåra, trift, hedblomster, fältmalört och flockfibbla. Här har även väpplingblåvinge klassad som sårbar (VU) av Artdatabanken, hedpärlemofjäril, klassad som nära hotad (NT) av Artdatabanken och mindre linjordloppa (VU) påträffats. På fem gamla ekstolpar växer grå ladlav (CR). Heden övergår i en brant sluttning. På sluttningen finns den hotade naturtypen sandstapp. Här växer utöver de på gräsheden förekommande arterna även bl.a. tofsäxing (EN), sandtimotej (EN), stor sandlilja (EN), sandnejlika (EN), sandvedel (EN), luktvädd (VU), grådådra (VU). Här påträffades också insekten läppstekel (NT) år 2010. Sandstappen utgör också livsmiljö för en rad hotade svampar som sträv jordstjärna (EN), naveljordstjärna (EN), grå stjälskröksvamp (EN), fransig stjälskröksvamp (EN). Ovanför sluttningen (+25 meter) finns en planterad tallskog av produktionsskogstyp där inga rödlistade arter har påträffats. I centrala delen av naturreservatet rinner Klammersbäck. Här finns frodig ädellövskog och alsumpskog. I ädellövskogen finns en rik lundflora med gulsippa, smånunneört, desmeknopp, tandrot, lungört. På bokarna växer bl.a. bokvårtlav (NT). De gamla ihåliga bokarna är även livsmiljö för skalbaggar stor plattnosbagge (NT) och barkrödrock (NT). På betesmarkerna utmed Klammersbäck finns bl.a. mandelblom och gullviva. Här lever ett antal sällsynta

dyngbaggar som månhornsbagge (VU), rak-, krok- och mindre horndyvel (samtliga NT).

På de öppna sandiga områdena häckar fältpiplärka (EN), trädlärka (Natura 2000 art) och sånglärka (NT). Fältpiplärka är en Natura 2000-art (A255) och omfattas även av Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för hotade arter. År 2008 häckade två par fältpiplärka i området, varav det ena paret fick ut 7 ungar. Fältpiplärkan behöver stora trädfräa sandiga områden för sin överlevnad. I anslutning till odlad mark utanför området har raphöna (NT) setts.

Samtliga av de hotade arterna i området är helt beroende av att öppen sand, markstörningar, grå sanddynor och glesa skogar. Den pågående igenväxningen inom naturreservatet utgör ett direkt hot mot dessa arter.

I norr angränsar naturreservatet till Verkaån, i naturreservatets mellersta del rinner Klammersbäck och i söder angränsar naturreservatet till Mölleån. Dessa åar har stora biologiska värden och har en god vattenkvalitet. Åarna är betydelsefulla lokaler för havsöringens lek, speciellt Verkaån.

Friluftsliv och tillgänglighet

Området, som ligger strax norr om Vitemölla, nyttjas flitigt av det rörliga friluftslivet året runt och som badplats på sommaren. Vandringsleder och rastplatser finns för att främja allmänhetens upplevelse av naturen. I naturreservatet finns två utemuseum, i Lindgrens länga och i Stenörens ålabod.

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 4 § Miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde få av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning,

plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen eller kommunen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området och får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreservatet med föreslagen utvidgning har befintliga höga naturvårds- och friluftsvärden och potential att få ännu högre naturvårds- och friluftsvärden.

Naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende internationell, nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Befintliga och angränsande naturreservat:** Vitemölla strandbackar fridlystes såsom naturminne den 31 december 1964. Naturminnet har i samband med miljöbalkens ikraftträdande den 1 januari 1999 övergått till att vara ett naturreservat. Området gränsar till Verkaåns naturreservat i norr.
- **Natura 2000 områden:** Naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar utgörs delvis av två Natura 2000 områden, utpekade enligt

Art- och habitatdirektivet. Klammersbäck (SE 0420238) och del av Verkeåns dalgång (SE 0420075) som är fastställda av EU kommissionen i december 2004.

- **Riksintresse enligt 3 kap 6 § Miljöbalken (MB) Friluftsliv:** Området omfattas i sin helhet av riksintresse för friluftslivet (kuststräckan Åhus - Simrishamn med Stenshuvud – Verkeån).
- **Riksintresse enligt 3 kap 6 § Miljöbalken (MB) Naturvård:** Området omfattas i sin helhet av riksintresse avseende naturvård (Verkeån med dalgång N66)
- **Riksintresse enligt 3 kap 6 § Miljöbalken (MB) Kulturmiljövård:** Hela området omfattas även av riksintresse för kulturmiljövården (Haväng-Vitemölla). Området har varit bebott sedan stenåldern till åtminstone järnåldern. Värdena i riksintresset består av kustlandskapet med kyrkbyar, fiskelägen, strandängar, ålabodar och förhistoriska gravar. Det finns flera boplatser, gravhögar och domarringar från dessa tidsepoker bevarade inom området. Från nyare tid finns dels Lindgrens länga (Havängs utemuseum) och Stenörens ålabod samt sju s.k. Per-Albin Fort från andra världskriget.
- **Riksintresse enligt 3 kap 9 § Miljöbalken (MB):** Området omfattas riksintresse för totalförsvaret (bullerinflansen från Ravlunda skjutfält uppgår till 100 dB i norra området till 95 dB i södra delen av området).
- **Riksintresse enligt 4 kap 2 § MB:** Området omfattas av riksintresse avseende sitt värde för både det rörliga friluftslivet och turismen, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus.
- **Riksintresse enligt 4 kap 4 § MB:** Området omfattas av riksintresse för kustzon.
- **Strandskyddat område enligt 7 kap 13-18 §§ MB:** Utvidgat strandskydd 300 meter gäller utmed kusten och ordinarie strandskydd om 100 meter gäller längs Verkeån, Klammersbäck och Mölleån samt kring dammen, Ola Hans Korra (Kumla flo).
- **Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:** I området förekommer fältpiplärka, *Anthus campestris* (A255) häckande, fisktärna, *Sterna hirundo* (A193) födosökande, kentsk tärna, *Sterna sandvicensis* (A191) födosökande, kungsfiskare, *Alcedo atthis* (A229) födosökande, röd glada, *Milvus milvus* (A074) födosökande möjligen häckande, nattskär, *Caprimulgus europaeus* (A224) möjligen häckande, silvertärna, *Sterna paradisaea* (A194) födosökande, skräntärna, *Sterna caspia* (A190) födosökande, småtärna, *Sterna albifrons* (A195) födosökande, trädlärka, *Lullula arborea* (A246) möjligen häckande.

- **Fiskeförbudsområden:** Utanför samtliga tre åmynningar råder fiskeförbud 15 september till 30 april, med undantag av ålfiske som utövas med stöd av enskild rätt.
- **Länets naturvårdsprogram:** Haväng och Vitemölla strandbackar är utpekade som ett klass 1 objekt (högsta naturvärde) i länets naturvårdsprogram och Klammersbäck är utpekade som ett klass 2 objekt (mycket höga naturvärden).
- **Tätortsnära natur:** Klammersbäck och dammen, Kumla flo (Ola Hans Korra) samt markerna öster om Stigelund, ingår i ett område som utpekats i planeringsunderlaget tätortsnära natur.
- **Skogsstrategin:** Området ingår i skogsstrategin.
- **Nationellt särskilt värdefullt vatten:** Verkaån är utpekade som ett nationellt särskilt värdefullt vatten.
- **Ängs- och hagmarksinventeringen:** I ängs- och hagmarksinventeringen är Vitemölla strandbackar och Lindgrens backar utpekade som klass 1 områden (klass 1 är högst och klass 4 lägst). Hagmarken norr om Klammersbäck är utpekade som ett klass 2 område och hagmarkerna som sträcker sig ifrån söder till norr innanför de tallklädda dynerna har utpekats som klass 3 områden.
- **Nationell bevarande plan för odlingslandskapet:** Hela området omfattas av den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet (Drakamöllan-Äskebjär-Glimmeboda-Brösarp-Haväng) och bevarandeplan för odlingslandskapet (Glimmeboda-Brösarp-Haväng).
- **Skogsstyrelsens naturvärden:** Det finns två nyckelbiotoper vid Klammersbäck, som består av gammal grov skog med rikligt med lågor. Områdena är på 0,9 och 1,1 hektar. I naturreservatets sydvästligaste punkt finns ett naturvärdesobjekt på 0,2 hektar som består av en källa.
- **Sandstäppsförekomst:** Naturreservatet utgör ett kärnområde avseende förekomsten av sandstäpp i Sverige. Inom naturreservatet finns cirka 15 hektar sandstäpp av cirka 50 hektar som finns i Sverige. Sverige har ett internationellt ansvar för att skydda och vårda denna naturtyp. Sandstäpp är en prioriterad naturtyp inom EU:s bevarandearbete.
- **Åtgärdsprogram/ -arter:** Åtgärdsprogram för sandstäpp är under framtagande. Det finns flera åtgärdsprogramarter i området, såsom fältpiplärka, martorn, havsmurarbi och dynglevande skalbaggar.
- **Exklusiv svamplokal:** Naturreservatet betraktas som en av de viktigaste och mest exklusiva lokalerna för gasteromyceter (svampar) i Sverige och i norra Europa.
- **Rödlistade arter enligt Artdatabanken:** Det finns minst 66 olika rödlistade arter inom naturreservatet. Fördelningen på 2010 års rödlista är

3 akut hotade arter, 18 starkt hotade arter, 17 sårbara arter och 28 nära hotade arter.

- **Hotade groddjur:** Dammen, Kumla flo (Ola Hans Korra), utgör sedan åtminstone 1950-talet en synnerligen viktig baslokal för lövgroda (*Hyla arborea*), med årligen cirka 60 spelande hannar. I dammen finns även långbensgroda (*Rana Dalmatina*) med ett 30-tal hanar år 2004 och strandpadda (*Bufo calamita*) (5-10 hanar år 1997) samt större vattensalamander (*Triturus cristatus*).

Länsstyrelsen anser att det föreligger skäl att modernisera föreskrifterna som beslutades den 31 december 1964. När detta beslut vinner laga kraft upphör föreskrifter meddelade av i Länsstyrelsen i Kristianstads län genom beslut den 31 december 1964, Dnr IIIR-14-61, om fridlysning av naturminne att gälla.

Ett permanent skydd av Haväng och Vitemölla strandbackar som naturreservat medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen hav i balans och levande kust och skärgård, levande skogar, levande sjöar och vattendrag, myllrande våtmarker, ett rikt odlingslandskap, god bebyggd miljö och ett rikt växt och djurliv.

Länsstyrelsen anser att det är synnerligen viktigt att uppfylla Sveriges internationella ansvar och ombesörja att bl.a. naturtypen sandstäpp med dess arter säkerställs.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter bör Haväng och Vitemölla strandbackar avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 3) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen,
- 7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelserna, gäller parallellt med reservatsföreskrifterna och skötselplanen,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ändra eller ta bort en fast fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Sjötrafikförordningen (1986:300) om t ex hastighetsbegränsningar, ankringsförbud, förbud mot vissa farkoster,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har aktualiserats i samband med att Stiftelsen för Fritidsområden i Skåne förvärvat mark i området i syfte att bilda naturreservat. Länsstyrelsen har i samråd med markägarna avgränsat naturreservatet samt upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan.

Ärendet har remissbehandlats.

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden finns i bilaga 4.

Avtal om intrångsersättning har tecknats med fastighetsägarna till Ravlunda 23:3 och Torup 1:1. De nya föreskrifterna medför inget ytterligare intrång gällande samfällighetsföreningarna Ravlunda S:2 och S:6.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att de inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut denna dag.

Förvaltning

Stiftelsen Fritidsområden i Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortllöpande samråda med markägare, arrendatorer, skötselrådet, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

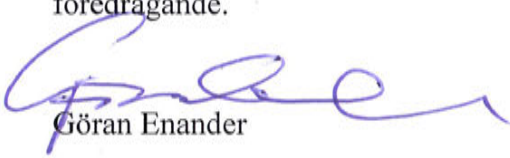
Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektören Göran Enander. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, planhandläggare Karin Kallioniemi, länsassessor Ann Westerdahl och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Göran Enander

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Område med förbud att medföra hund eller annat husdjur under tidsperioden 1 juni till den 31 augusti
3. Utdrag ur fastighetsregistret, nyttjanderätter och gemensamhetsanläggningar
4. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
5. Hur man överklagar
6. Sändlista

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala 1:100 000

Johan Johnmark

Kopia för kännedom till:
Akten

Vår referens

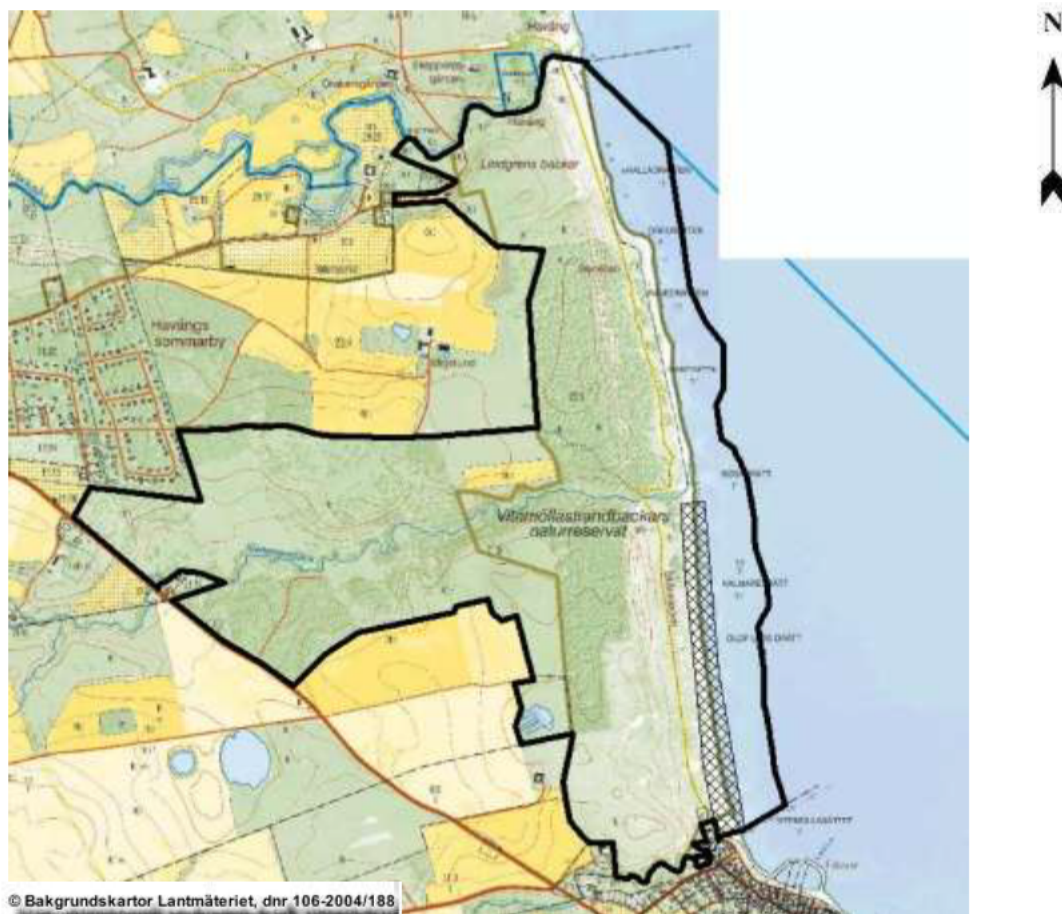
Miljöavdelningen

Johan Johnmark

040/044 - 25 25 54

**Bilaga 2. Förbud att medföra hund eller annat husdjur
under tidsperioden 1 juni till den 31 augusti**

Tillhör beslut den 31 januari 2013 om Naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar i Simrishamns kommun.

Inom rasterat område gäller förbud att medföra hund eller annat husdjur under tidsperioden 1 juni till den 31 augusti

Johan Johnmark

Kopia för kännedom till:

Akten